

Metodika kalkulácie nákladov na prípad pre rok 2016

Konferencia „Implementácia DRG systému – aktuálny stav a plánované kroky“
2. december 2015

Ing. Andrea Štefanovová, MPH

Agenda

- Základné princípy kalkulácie nákladov
- Kalkulačné nemocnice
- Kalkulačná príručka verzia 2.0 pre rok 2016

Základné princípy kalkulácie nákladov

Kalkulačná príručka

Verzia 1.0 pre rok 2015

ZÁKLADNÉ PRAVIDLÁ KALKULOVANIA NÁKLADOV NA PRÍPAD

Metodika kalkulovania nákladov hospitalizačného prípadu je založená na pevne definovanom nákladovom modeli DRG pozostávajúcom z

- definovanej štruktúry skupín nákladových stredísk (SNS) a skupín nákladových druhov (SND),
- definovanej štruktúry DRG relevantných a DRG nerelevantných nákladov,
- definovanej štruktúry priamo a nepriamo priraditeľných nákladov a
- definovanej štruktúry alokačných kľúčov na realokáciu DRG relevantných nákladov z nepriamych na priame nákladové strediská.

Spôsob implementácie nákladového modelu DRG do účtovníctva poskytovateľa ústavnej zdravotnej starostlivosti (PÚZS) predpokladá vytvorenie samostatného účtovného okruhu DRG podľa požiadaviek DRG nákladového modelu a s tým súvisiace definovanie priradenia existujúcich účtov hlavnej knihy (HK) a existujúcich nákladových stredísk (NS). Účtovný rozvrh a nákladové strediská používané u PÚZS pre bežné účtovníctvo (ďalej len primárny účtovný okruh) nebudú zriadením DRG účtovného okruhu dotknuté, prípadné realokácie v bežnom účtovníctve budú oddelené od realokácií v nákladovom modeli DRG. Do nákladového okruhu DRG sa preberajú náklady z primárneho účtovného okruhu cez vopred definované priradenia nákladových účtov a priradenia nákladových stredísk.

Model priradenia nákladov k hospitalizačnému prípadu predpokladá rozličné realokácie nákladov medzi nákladovými strediskami a následné rozpustenie týchto nákladov na jednotlivý hospitalizačný prípad. Je ho možné preto nazvať aj alokačný model nákladov hospitalizačného prípadu.

Obdobím pre kalkuláciu nákladov hospitalizačného prípadu je jeden kalendárny (fiskálny) rok, pričom kalkulácia a teda aj presun údajov z primárneho účtovného okruhu do účtovného okruhu DRG sa uskutočňuje po riadnom účtovnom uzavretí kalendárneho roka, za ktorý sa kalkulujú náklady. Ďalšími predpokladmi úspešnej kalkulácie, ktorá bude v nasledovných kapitolách bližšie popísaná, je vecný a časový súlad nákladov a výkonov spracovávaného roka, dostatočné IT zabezpečenie jednotlivých procesov, ako aj dobre vedená dokumentácia poskytovaných výkonov na jednotlivých nákladových strediskách a dokumentácia jednotlivých hospitalizačných prípadov.

Metodika kalkulovania nákladov (alokačný model nákladov na HP) sa v rámci jedného kalendárneho roka nemení.

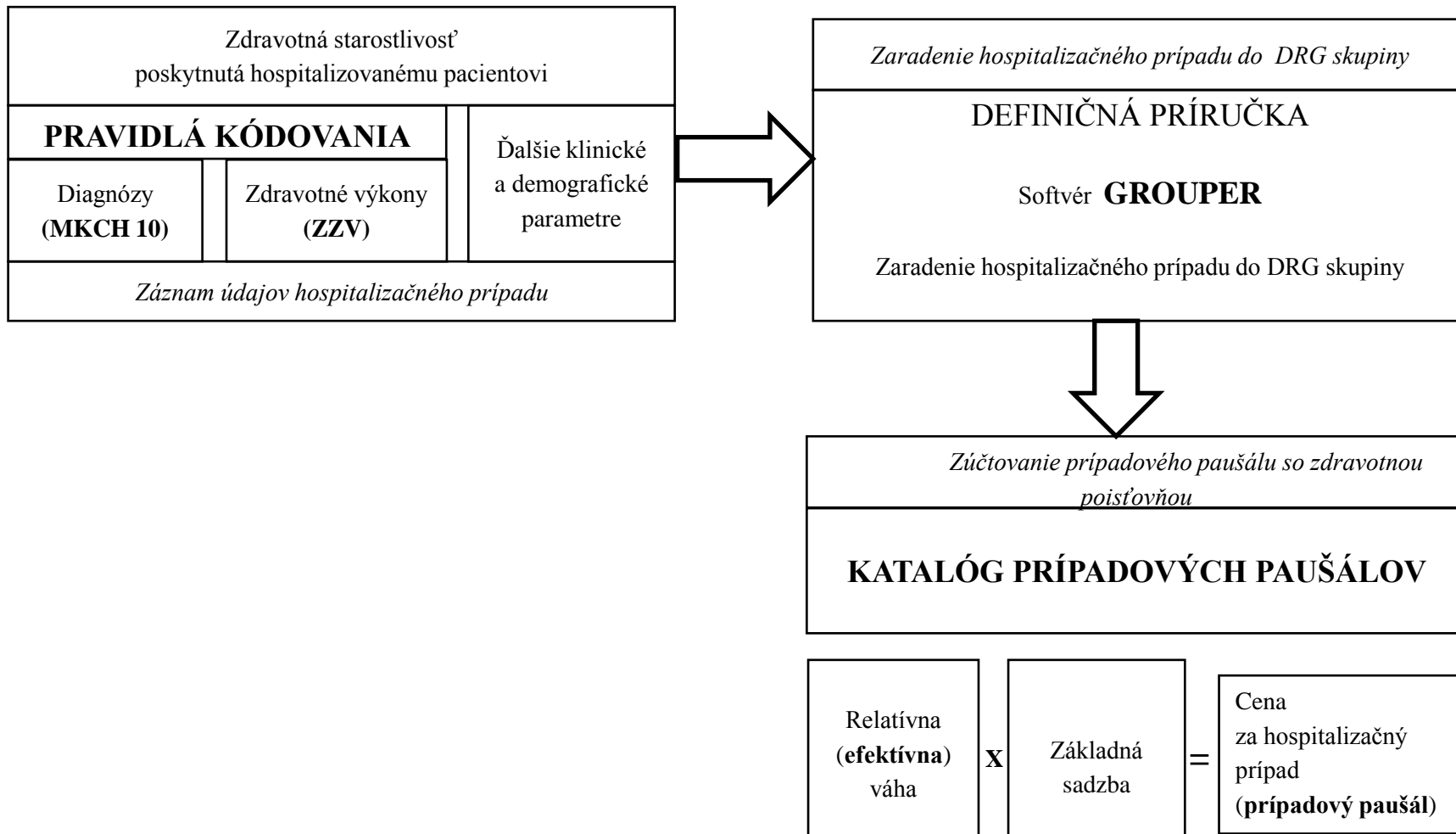
Pre správnu kalkuláciu nákladov na jednotlivé hospitalizačné prípady je nutné zabezpečiť správnu evidenciu

- na úrovni hospitalizačného prípadu v rozsahu dokumentácie medicínskych údajov (diagnózy, výkonu), ale aj administratívnych údajov súvisiacich s hospitalizáciou, ako aj niektorých časových údajov;
- na úrovni jednotlivých nákladových stredísk a v spôsobe vedenia účtovníctva.

	SNS	Mzdové náklady na lekárov	Mzdové náklady na stredný zdravotnícky personál	Náklady na lieky	Náklady na ostatný zdravotnícky materiál	Náklady na infraštruktúru
	SND	1	2	3a	5a	6
Bežná lôžková stanica	1	Dĺžka ošetrovacej doby (DOD)	Dĺžka ošetrovacej doby (DOD)	Dĺžka ošetrovacej doby (DOD)	Dĺžka ošetrovacej doby (DOD)	Dĺžka ošetrovacej doby (DOD)
PIM	2	Doba pobytu pacienta na PIM v hodinách (HIS)	Doba pobytu pacienta na PIM v hodinách (HIS)	Doba pobytu pacienta na PIM v hodinách (HIS)	Doba pobytu pacienta na PIM v hodinách (HIS)	Doba pobytu pacienta na PIM v hodinách (HIS)
Operačný trakt	3	Rez-šitie s faktorom súčinnosti a prípravným časom	Rez-šitie s faktorom súčinnosti a prípravným časom	Rez-šitie	Rez-šitie	Rez-šitie
Anestézia	4	Doba trvania anestézie + prípravný čas	Doba trvania anestézie + prípravný čas	Doba trvania anestézie	Doba trvania anestézie	Doba trvania anestézie
Pôrodná sála	5	Počet pôrodov	Počet pôrodov	Počet pôrodov	Počet pôrodov	Počet pôrodov
Úsek kardiologickej a endoskopikkej diagnostiky a terapie	6	Doba trvania výkonu	Doba trvania výkonu	Doba trvania výkonu	Doba trvania výkonu	Doba trvania výkonu
		Katalógové body	Katalógové body	Katalógové body	Katalógové body	Katalógové body
Radioológia	7	Katalógové body	Katalógové body	Katalógové body	Katalógové body	Katalógové body
Laboratória	8	Katalógové body	Katalógové body	Katalógové body	Katalógové body	Katalógové body
Ostatné diagnostické a terapeutické úseky	9	Katalógové body	Katalógové body	Katalógové body	Katalógové body	Katalógové body

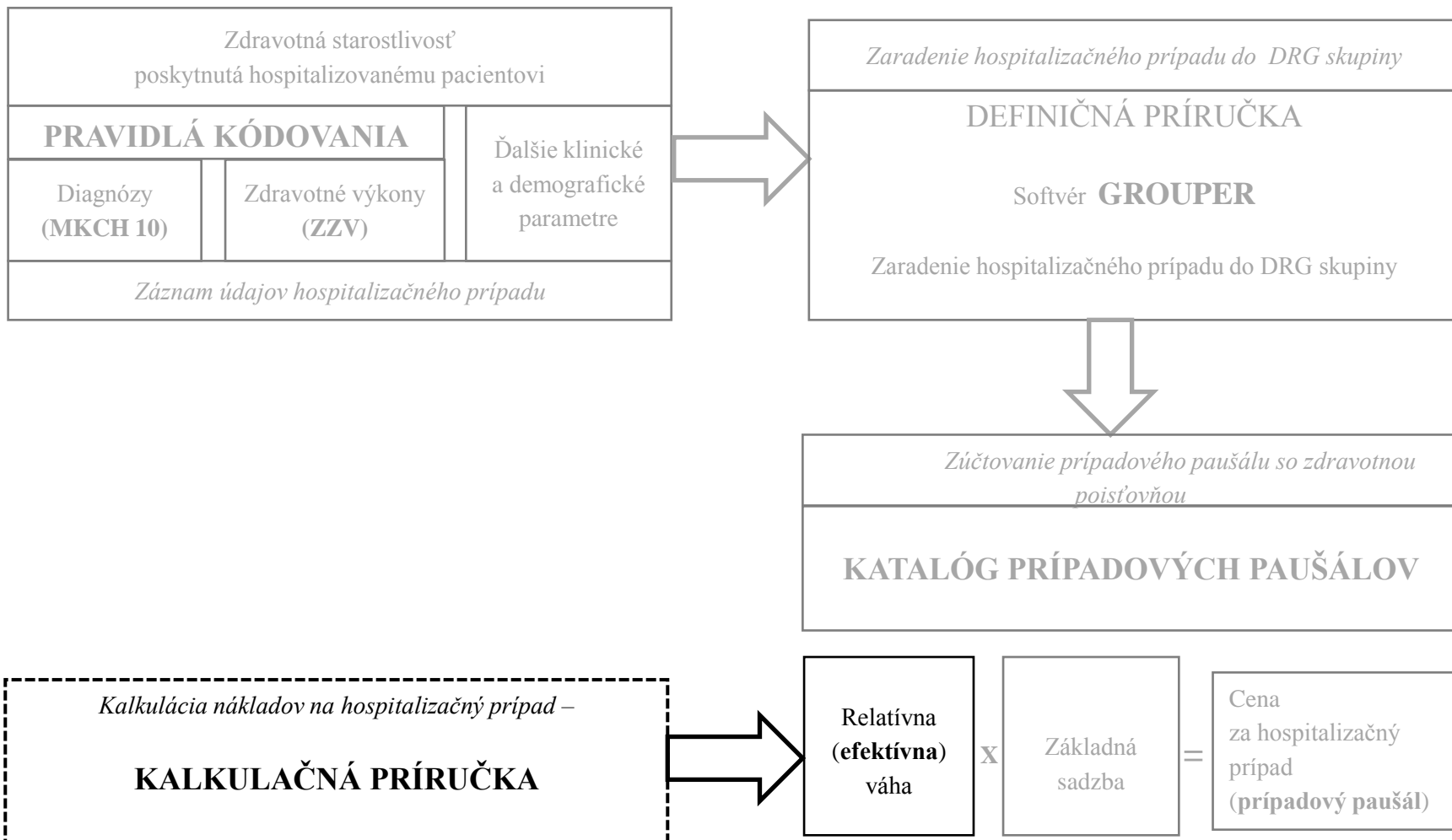
- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Mechanizmus DRG

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Mechanizmus DRG

Účtovné a definičné základy kalkulačného modelu

Metodika kalkulovania nákladov na hospitalizačný prípad je založená na pevne definovanom nákladovom modeli DRG, ktorý pozostáva z **definovanej štruktúry**:

- **skupín nákladových stredísk (SNS) a skupín nákladových druhov (SND)**
- **DRG relevantných a DRG nerelevantných nákladov**
- **priamo a nepriamo priraditeľných nákladov**
- **alokačných a prepočtových kľúčov**

Implementácia nákladového modelu DRG

- samostatný účtovný okruh
- priradenie nákladov prebieha cez definované priradenia
  - nákladových účtov
  - nákladových stredísk

Primárny vs. Sekundárny okruh

- **Primárny okruh** – primárny účtovný okruh = „bežné“ účtovníctvo v nemocnici vedené podľa legislatívou definovaného rámca
- **Sekundárny okruh** – samostatný účtovný okruh pre kalkulačný model DRG
  - vychádza z primárneho účtovného okruhu a má definované priradenia nákladových účtov a nákladových stredísk

Predpoklady pre kalkuláciu nákladov

Pre správnu kalkuláciu nákladov na jednotlivé HP je nutné zabezpečiť správnu evidenciu na úrovni:

- hospitalizačného prípadu
- jednotlivých nákladových stredísk a účtovania nákladov

Obdobie kalkulácie nákladov na HP

- obdobím kalkulácie je **jeden kalendárny rok**
- kalkulácia sa uskutočňuje **po riadnom účtovnom uzavretí kalendárneho roka**, za ktorý sa náklady kalkulujú
- **vecný a časový súlad** nákladov a výkonov (vykázané hospitalizačné prípady)
- počas roka sa metodika kalkulácie **nemení** (metodikou tvorí CKS – **KALKULAČNÁ PRÍRUČKA**)

Kalkulačné nemocnice

- **17 PÚZS = 21 prevádzok (nemocníc)**
  - 6 fakultných
  - 3 univerzitné
  - 4 špecializované
  - 4 všeobecné
- **22,8%** z celkového počtu PÚZS

Kalkulačné nemocnice

- Detská fakultná nemocnica s poliklinikou, Bratislava
- Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica
- Fakultná nemocnica s poliklinikou Skalica, a.s.
- Fakultná nemocnica s poliklinikou Žilina
- Fakultná nemocnica Trenčín
- Fakultná nemocnica Trnava
- Inštitút nukleárnej a molekulárnej medicíny, Košice
- Ľubovnianska nemocnica, n. o
- Národný onkologický ústav, Bratislava
- Národný ústav reumatických chorôb, Piešťany
- Národný ústav srdcových a cievnych chorôb, a.s, Bratislava
- Nemocnica s poliklinikou sv. Barbory Rožňava, a.s.
- Nemocnice s poliklinikami n.o. - Levice
- NsP Sv. Jakuba, n.o., Bardejov
- Univerzitná nemocnica Martin, všeobecná nemocnica
- Univerzitná nemocnica s poliklinikou Milosrdní bratia, spol. s r.o., Bratislava
- Univerzitná nemocnica Bratislava

Príprava kalkulačnej príručky pre rok 2016

- Pracovná skupina
  - zosúladenie kalkulačného postupu a vykazovania na hospitalizačný prípad v nemocniciach

Zmeny oproti roku 2015

- Účtovná osnova
- Skupiny nákladových druhov
- Skupiny nákladových stredísk
- Alokačné kľúče pre alokáciu nákladov pre jednotlivé skupiny nákladových stredísk
- Prepočtové kľúče pre prepočet nákladov z nepriamych nákladových stredísk (z NS medicínskej a nemedicínskej infraštruktúry)

Účtovná osnova

- **Zjednotenie účtovnej osnovy**
- Jednotné nastavenie syntetických účtov
- Priradenie účtov skupinám nákladových druhov
- **Nezasahuje do interných účtovných postupov a vnútro podnikového účtovníctva**

Skupiny nákladových druhov (SND)

- **Rozšírenie na 8 skupín** (pôvodne 6)
- Rozčlenenie skupiny nákladových druhov
  - Mzdové náklady na ostatný zdravotnícky a ošetrovateľský personál
  - Delenie nákladov na infraštruktúru na medicínsku a nemedicínsku
- Jednotný číselník priradenia pracovných pozícií
- Priama evidencia liekov a OZM na hospitalizačný prípad
- Priradenie nákladov (analytických účtov) do SND

Skupiny nákladových druhov (SND)

- SND 1 – Mzdové náklady na lekárov
- **SND 2 – Mzdové náklady na ošetrovateľský personál**
- **SND 3 – Mzdové náklady na ostatný zdravotnícky personál**
- SND 4 – Náklady na lieky
- SND 5 – Náklady na implantáty a transplantáty
- SND 6 – Náklady na ostatný zdravotnícky materiál
- **SND 7 – Náklady na medicínsku infraštruktúru**
- **SND 8 – Náklady na nemedicínsku infraštruktúru**

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Priradenie pracovných pozícií

Názov pozície unifikovaný DRG	Pozícia podľa číselníka	Skupina pozícií DRG
Lekár	601	Lekári
Zubný lekár	602	Lekári
Pôrodná asistentka	605	Ošetrovateľský personál
Sociálna sestra	654	Ošetrovateľský personál
Zdravotnícky asistent	617	Ošetrovateľský personál
Sestra	604	Ošetrovateľský personál
Dentálny hygienik	614	Ostatný zdravotnícky personál
Masér	616	Ostatný zdravotnícky personál
Operačná sestra	654	Ostatný zdravotnícky personál
Zubný inštrumentár	659	Ostatný zdravotnícky personál
Logopéd	624	Ostatný zdravotnícky personál
Laboratórny diagnostik	659	Ostatný zdravotnícky personál
Elektrotechnik	660	Nezdravotnícky personál
Kuchár	660	Nezdravotnícky personál
Strážnik	660	Nezdravotnícky personál
Údržbár	660	Nezdravotnícky personál
Upratovačka	660	Nezdravotnícky personál
Asistent riaditeľa	660	Nezdravotnícky personál
Informatik	660	Nezdravotnícky personál
Námestník	660	Nezdravotnícky personál
Právnik	660	Nezdravotnícky personál

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Priradenie druhov nákladov do SND

Návrh účtovnej osnovy vo vybraných účtoch			
Číslo	Názov	Typ účtu	SND
Účtovná trieda 5 - Náklady			
521.111000000	Mzdové náklady lekárov	súčet/účtovanie	1
521.112000000	Mzdové náklady ost. zdravotnícki zamestnanci	súčet/účtovanie	3
521.113000000	Mzdové náklady nezdravotníckizamestanci	súčet/účtovanie	8
521.114000000	Mzdové náklady ošetrovateľský personál	súčet/účtovanie	2
521.121000000	OON / lekári	súčet/účtovanie	1
521.122000000	OON / ostatní zdravotnícki zamestnanci	súčet/účtovanie	3
521.123000000	OON / nezdravotnícki zamestnanci	súčet/účtovanie	8
521.124000000	OON / ošetrovateľský personál	súčet/účtovanie	2

Skupiny nákladových stredísk (SNS)

- **Zmena počtu SNS z 9 na 11** pridaním kategórií, pre zjednodušenie namapovania nákladových stredísk primárneho okruhu
- **Zjednotenie alokačných kľúčov** pre jednotlivé SNS

Skupiny nákladových stredísk (SNS)

- SNS 1 – Bežná lôžková stanica
- SNS 2 – Pracovisko intenzívnej medicíny
- SNS 3 – Operačná sála
- SNS 4 – Anestézia
- SNS 5 – Pôrodná sála
- SNS 6 – Úsek kardiologickej a endoskopickej diagnostiky a terapie
- SNS 7 – Rádiológia
- SNS 8 – Laboratória
- SNS 9 – Ostatné diagnostické a terapeutické úseky
- **SNS 10 – Nepriame nákladové strediská**
- **SNS 11 – DRG nerelevantné nákladové strediská**

Nákladové strediská

- **Rozšírenie** nákladových stredísk v číselníku NCZI o nákladové strediská pre **pôrodnú sálu a operačné sály**

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Nákladové strediská

Kod skupiny NS	Nazov skupiny NS	Kod NS	Nazov NS
P	Pôrodná sála	P009	pôrodná sála
S	Operačná sála	S009	gynekológia a pôrodníctvo
S	Operačná sála	S010	chirurgia
S	Operačná sála	S011	ortopédia
S	Operačná sála	S012	urológia
S	Operačná sála	S013	úrazová chirurgia
S	Operačná sála	S014	otorinolaryngológia
S	Operačná sála	S015	oftalmológia
S	Operačná sála	S037	neurochirurgia
S	Operačná sála	S038	plastická chirurgia
S	Operačná sála	S068	cievna chirurgia
S	Operačná sála	S069	kardiochirurgia
S	Operačná sála	S070	maxilofaciálna chirurgia

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Namapovanie nákladových stredísk do SNS

Kod skupiny NS	Nazov skupiny NS	Kod NS	Nazov NS	DRG relevantnosť	typ_nakladoveho_strediska	typ	Kód SNS
1	oddelenie	1007	pediatria	ANO	priame	med	1
1	oddelenie	1009	gynekológia a pôrodnictvo	ANO	priame	med	1
1	oddelenie	1010	chirurgia	ANO	priame	med	1
1	oddelenie	1201	JIS neurologická	ANO	priame	med	2
1	oddelenie	1203	JRSN - jednotka resuscitačnej starostlivosti o novorodencov	ANO	priame	med	2
1	oddelenie	1185	centrálne operačné sály	ANO	priame	med	3
3	pracovisko	3185	centrálne operačné sály	ANO	priame	med	3
5	útvár spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek	5185	centrálne operačné sály	ANO	priame	med	3
S	Operačná sála	S010	chirurgia	ANO	priame	med	3
1	oddelenie	1025	anestéziológia a intenzívna medicína	ANO	priame	med	4
2	ambulancia	2025	anestéziológia a intenzívna medicína	ANO	zmiešané priame	med	4
3	pracovisko	3025	anestéziológia a intenzívna medicína	ANO	zmiešané priame	med	4
8	ambulancia centrálného príjmu a ambulancia ÚPS	8025	anestéziológia a intenzívna medicína	ANO	zmiešané priame	med	4
P	Pôrodná sála	P009	pôrodná sála	ANO	priame	med	5
3	pracovisko	3558	endoskopické vyšetrovacie metódy v jednotlivých odboroch	ANO	zmiešané priame	med	6
5	útvár spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek	5221	invazívna diagnostika a intervenčná liečba v kardiológii	ANO	zmiešané priame	med	6
5	útvár spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek	5023	rádiológia	ANO	zmiešané priame	med	7
5	útvár spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek	5047	nukleárna medicína	ANO	zmiešané priame	med	7
5	útvár spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek	5034	klinická mikrobiológia	ANO	zmiešané priame	med	8
5	útvár spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek	5040	klinická imunológia a alergológia	ANO	zmiešané priame	med	8
2	ambulancia	2010	chirurgia	ANO	zmiešané priame	med	9
2	ambulancia	2012	urológia	ANO	zmiešané priame	med	9
0	nemedicínske pracovisko	0901	riaditeľ, sekretariát riaditeľa	ANO	nepriame	neme	10
0	nemedicínske pracovisko	0982	prenájom zdravotníckym zariadeniam	NIE	DRG nerelevantné NS	-	11
1	oddelenie	1005	psychiatria	NIE	DRG nerelevantné NS	-	11

Alokačný kľúč vs. Prepočtový kľúč

- **Alokačný kľúč** je použitý na rozpúšťanie nákladov na hospitalizačný prípad
- **Prepočtový kľúč** je použitý na rozpúšťanie nákladov z nepriamych nákladových stredísk medicínskej a nemedicínskej infraštruktúry na priame nákladové strediská

Alokačné kľúče

- DOD; Doba pobytu pacienta na PIM v hodinách (HIS); Rez-šitie s faktorom súčinnosti a prípravným časom; Rez-šitie; Doba trvania anestézie + prípravný čas; Doba trvania anestézie; Počet pôrodov; Katalógové body
- **Vypustený alokačný kľúč pre SNS 6 – Doba trvania výkonu**

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Prepočtové kl'úče

Názov NS	PREPOCTOVY KLUC - ALOKACIA NA PRIAME NS	ALTERNATIVNY PREPOCTOVY KLUC PO SCHVALENI UDZS - ALOKACIA NA PRIAME NS
riaditeľ, sekretariát riaditeľa	suma úväzkov na medicínskom pracovisku / suma všetkých úväzkov medicínskych pracovísk	
personálna práca a mzdy	suma úväzkov na medicínskom pracovisku / suma všetkých úväzkov medicínskych pracovísk	
strážna služba	suma úväzkov na medicínskom pracovisku / suma všetkých úväzkov medicínskych pracovísk	
práčovňa	suma kg prádla na medicínskom pracovisku / suma kg prádla všetkých medicínskych pracovísk	suma počtu hospitalizačných dní (dĺžka ošetrovacej doby) na medicínskom pracovisku / suma všetkých hospitalizačných dní (dĺžka ošetrovacej doby) medicínskych pracovísk
doprava hospodárska	počet najazdených km pre medicínske pracovisko /celkový počet najazdených km	suma úväzkov na medicínskom pracovisku / suma všetkých úväzkov medicínskych pracovísk; definovanie KN percentuálne
údržba	suma úväzkov na medicínskom pracovisku / suma všetkých úväzkov medicínskych pracovísk	definovanie KN percentuálne
upratovanie	suma m2 na medicínskom pracovisku / suma všetkých m2 medicínskych pracovísk	
spaľovňa	suma kg (biologický odpad a nebezpečný odpad) na medicínskom pracovisku / suma všetkých kg (biologický odpad a nebezpečný odpad) medicínskych pracovísk	definovanie KN percentuálne
správa a údržba budov	suma m2 na medicínskom pracovisku / suma všetkých m2 medicínskych pracovísk	
nemocničná lekáreň	podľa počtu výdajok	suma nákladov na lieky na medicínskom pracovisku / suma všetkých nákladov liekov medicínskych pracovísk
centrálna sterilizácia	podľa počtu bodov	

Záver

- Kalkulačná príručka verzia 2.0 bude zaslaná mailom kalkulačným nemocniciam na pripomienkovanie
- Bude zverejnená na webovom sídle úradu http://www.udzs-sk.sk/dokumenty_klasifikacny_system
- Predpokladaný termín 10.12.2015

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ